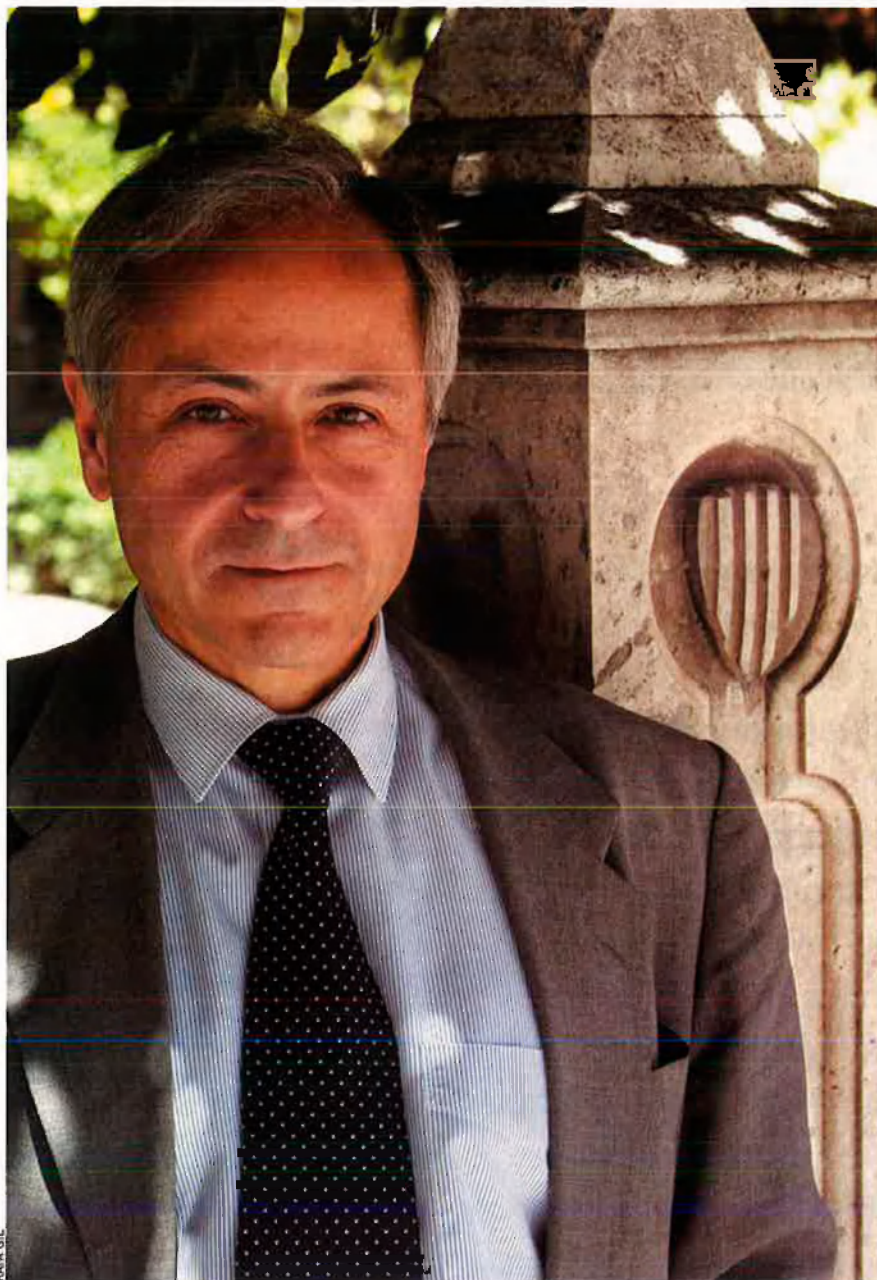

“El nou Estatut és un text subordinat a la voluntat del legislador estatal”

Encara que la reforma pactada per PP i PSPV “satisfà un deute històric”, el professor de Ciències Polítiques de la UV Josep Maria Felip es mostra caut a l'hora d'examinar un Estatut que “s'ha quedat a mig camí” en justícia i tributs.

Aquest és el millor Estatut possible?

—Aquest Estatut dóna satisfacció a les deficiències del text del 1982, i en alguns aspectes va més enllà. Per exemple, aquest projecte de reforma de l'Estatut conté una carta de drets socials fonamentals que van més enllà de l'acord del 1982. En canvi, hi ha aspectes en què s'ha quedat a mig camí, en especial en la qüestió lingüística, la no-incorporació de la figura del conseller en cap, el manteniment de la barreira del 5% per accedir a les Corts (que deixa sense representació parlamentària l'opció triada per 200.000 valencians) i, sobretot, la manera com s'ha tractat la qüestió fiscal i judicial.

—La qüestió de l'Agència Tributària ha estat un dels punts principals de discòrdia en les negociacions. Què li sembla el model d'Agència Tributària que finalment s'ha acordat?

—Les competències assignades al Tribunal Superior de Justícia i al futur servei tributari valencià s'han quedat a mig camí de la pretensió inicial del PSPV.

El que es preveu per a aquest servei és que recapte els impostos propis o cedits. En canvi, el que pretenen altres comunitats autònomes, com ara Catalunya, és que siga una agència recaptadora de tots els impostos que afecten el territori, si guen estatals o propis. Aquesta segona opció no està en contradicció amb la Constitució, que en l'article 156.2 preveu que cada comunitat autònoma actue com a delegada de l'estat en la recaptació o també com a col·laboradors. En canvi, l'Estatut valencià preveu un servei que es limita a recaptar els impostos propis i els cedits, sense més.

—Es pot establir un nou sistema financer sense que es coneguen les balances fiscals?

—Sense que es facen públiques les balances fiscals, la reforma del sistema financer no es pot tractar. L'altre aspecte

te de la qüestió és qui recapta. En el tema de l'agència tributària, l'article 156.2 estableix que les comunitats autònomes podran recaptar per delegació de l'estat o col·laborar amb l'estat mateix. Ara bé, això està limitat per la llei orgànica de finançament autonòmic, de manera que els estatuts que plantegen assolir el màxim grau competencial en aquesta matèria, com ara Catalunya, obligaran a reformar lleis orgàniques. Al País Valencià, en canvi, s'ha optat per la via de la col·laboració. En aquests termes cal entendre el servei tributari que s'ha acordat: els impostos propis o els cedits per l'estat a la comunitat autònoma poden ser recaptats per la Generalitat, però els impostos estatals, continuarà recaptant-los l'estat.

El que ha passat al País Valencià ha estat que s'ha obviat el tema de les balances fiscals i s'ha optat per una via possibilista.

— Creu que l'aprovació de l'Estatut valencià pot condicionar el text català?

—No, perquè els temes que s'han tractat en una i altra ponència no són els mateixos. La ponència del País Valencià no ha tingut en compte les balances fiscals, ni el límit de transferència de fons de l'estat, i s'ha apostat per la col·laboració. En definitiva, es tracta de dues vies diferents: aquesta és possibilista, de mínims, no implica reformes de lleis orgàniques; la de Catalunya, en canvi, és de màxims i entra a fons en la reforma de l'estat.

— Un altre dels aspectes on s'ha posat l'accent ha estat en el fet que obri la possibilitat que el Tribunal Superior de Justícia siga l'última instància a la qual puguen recórrer els valencians.

—D'acord amb el que s'ha pactat, serà un tribunal que haurà de subordinar-se a la reforma de la llei orgànica del poder judicial. És a dir, segons com siga la reforma de la llei orgànica del poder judicial, així seran les competències que reba el Tribunal Superior de Justícia valencià, via transferència. Catalunya, per contra, pretén que el seu tribunal siga la darrera instància judicial a tots els efectes: en el contenciós administratiu, en matèria penal..., i que el Tribunal

Superior siga un tribunal de cassació. El que pot passar al País Valencià és que, si Catalunya, Andalusia o Galícia assoleixen un nivell competencial major, es reproduesca la situació de 1982. Per a corregir-ho, s'ha introduït la clàusula Camps [que preveu que, si una comunitat autònoma aconsegueix competències superiors a les previstes al País Valencià, aquest pugui demanar-les].

— Molts experts constitucionalistes han qüestionat aquesta clàusula. Què li sembla?

—És molt complicat que aquesta clàusula, que té bona intenció, no siga qüestionada a Madrid, perquè implicaria una modificació posterior de l'Estatut i de les lleis orgàniques. En tot cas, és un Estatut poc ambiciós, ja que evita el retoc de qualsevol llei orgànica, ni la judicial ni la referida al finançament. El problema és que si en el futur es reforma alguna d'aquestes lleis, caldrà tocar el text actual de l'Estatut en allò relatiu al Tribunal Superior de Justícia i el servei tributari.

— Això té sentit?

—Des del punt de vista normatiu, l'opció més desitjable és que la llei estiga ben acabada perquè no pugui portar a equivoc. No està ben tancat perquè se subordina a la voluntat del legislador estatal. És un text subordinat a la voluntat del legislador estatal.

— Quina repercussió té la incorporació del dret foral valencià?

—És important per una doble qüestió: la primera, perquè el Tribunal Superior de Justícia seria el que elaboraria la doctrina i la interpretació d'aquest dret foral; la segona, perquè significa el reconeixement del País Valencià com una nacionalitat històrica.

— Quin és l'aspecte més important i destacable, al seu parer, d'aquest Estatut?

—Crec que amb la incorporació de la carta de drets civils en el títol I s'ha fet un pas importantíssim, sobretot pel que fa a la renda mínima, les ajudes a l'habitatge, el dret a l'herència i a la viduïtat per a les parelles de fet i la persecució de la violència de gènere. Ara bé, no haguera costat gens incorporar-hi els drets lingüístics.

Violeta Tena

Una de tantes

Bases, fora

Gloria Marcos

Malgrat la voluntat majoritària del poble espanyol, el PP i Aznar van ser còmplices de la política de Bush i Blair i van

intervindre en la guerra de l'Iraq, invasió il·legal i injusta que ha posat en marxa una situació imparable de violència i inestabilitat. Llavors, la pressió i el clamor popular van condicionar la positiva resposta del govern Zapatero, que va significar la repatriació de les tropes.

Però aquesta actitud inicial no es correspon amb les declaracions del "peculiar" ministre Bono i, sobretot, amb les dades recents al voltant de la utilització de les bases militars dels EUA en l'estat espanyol. El mateix govern reconeix que en l'últim quadrimestre de 2004 va haver-hi 317 operacions aèries amb destinació o procedència de l'Iraq. L'executiu afirma que "dels plans de vol no es pot deduir la natura específica de la seua missió" i també que "en el mateix període s'han efectuat en ports espanyols 97 escales de vaixells, dels quals es desconeix la procedència, el destí final i la seua càrrega". El Govern recorda que "la sol·licitud d'autorització la van fer els EUA al març del 2003 i va ser aprovada per mitjà d'un permís diplomàtic que va ser renovat posteriorment" (en quina data?). Sobre l'empara legal a què s'aculi aquesta activitat militar es fa referència a l'annex III del Conveni de Cooperació per a la Defensa entre el Regne d'Espanya i els EUA, del 1988, revisat l'abril del 2002.

Què us pareix? Continuem sent un portaavions de l'armada nord-americana, per tant, ens trobem novament en l'ull de l'huracà, sense saber-ho; i mentrestant, el govern mira cap a un altre costat.